

Amateurtuindersvereniging de Pioniers

Bezoekadres:

Köglaan 30, 3571 PZ Utrecht
secretaris@depioniers.nl
www.depioniers.nl

Postadres:

Postbus 13017, 3507 LA Utrecht

Redactie: Evelien Pullens

Layout: Evarien Tuitert

In dit nummer

Van het bestuur	2
Wie zijn de Pioniers	2
Tip van de maand	2
Winterboeket	3
De grote kaardenbol	3
Op scherp	4
Een frisse wind door de kantine	5
Recept: Kiwi chutney	6
Boom van de maand; Hazelaar	6
Interview met Winnifred en dochter Willemijn	7
Buurvrouw weet alles	8
Regen	8

Alle nieuwsbrieven
zijn te lezen op de
website van de Pioniers.
zie:
www.depioniers.nl

Van de redactie

Met natte voeten en hoopvolle wensen zijn we het nieuwe jaar begonnen. Je zou denken dat de hele tuin in winterslaap is, maar dat valt best mee. 'Er is altijd wel een vogel die zingt' stond er op één van de wenskaartjes die ik in mijn bus kreeg.

En inderdaad, de vrolijke vogelgeluiden zijn door de regendruppels heen te horen. En dan is er ook nog een vlinder die fladdert. Ik had een bijzondere ervaring met een vlinder die plotseling in mijn huis opdook. Het leek me niet zo'n geschikte plaats voor een dagpauw-oog, dus ik ving de vlinder om haar naar buiten te begeleiden. Tot mijn verbazing ging ze heel rustig op mijn hand zitten, ik hield haar bij het open raam om weg te vliegen. Maar ze vloog niet. Ze klapte haar vleugels dicht en ging slapen. Na een uur werd het mij te koud, ik sloot het raam weer. Misschien had ze honger, ik gaf haar wat geprakt fruit. Ze at het op met haar roltong en ging weer slapen, vleugels dicht. Zo heeft de vlinder wel drie uur op mijn arm gezeten. Toen vloog ze weg. Van internet leerde ik dat mijn winter-

vlinder waarschijnlijk een winterslaap aan het houden was. Ik hoop dat ze een rustiger plekje heeft gevonden dan mijn hand. Voor mij was het een stille middag met alle tijd om te observeren en na te denken.

Ook Judith schreef en tekende over een rustige wintermiddag op de tuin waarop ze de tijd namen om aandacht te hebben voor de natuur om haar heen. Verder in deze nieuwsbrief; de bloemen, takken en planten die de winter sieren. De hazelaar, de kaardenbol en kiwi's. Een verslag van de workshop gereedschap onderhouden, een interview met Winnifred die erbij was en Bibi die vertelt over de plannen voor het verenigingsgebouw.

Evelien Pullens

KOM JE OOK?

Agenda

Nationale vogeltelling
26-28 januari

Verenigingswerk
24 februari 9.30 uur

NL Doet
16 maart

Verenigingswerk
30 maart 9.30 uur

Van het **bestuur**

Tuinjaar 2024 is ontkiemd. We wensen iedereen een bloeiend en groeizaam 2024!

2023 was een jaar vol weer- en klimaatrecords. Het was niet alleen het warmste maar ook het natste jaar. Dit jaar hopen we op een beter tuinseizoen met meer zonneschijn en wat minder regen, zodat de diverse geplande activiteiten mogen rekenen op een hoge deelname. Het begon goed. De eerste zon van het jaar bij de Pio-nieuwjaarsborrel op zondag 7 januari. Er waren wel 50 mensen! Een aantal Pioniers hadden hapjes gemaakt en de zaagclub ontstak het vuur buiten en maakte glühwein. Het bestuur zal onze vereniging vertegenwoordigen tijdens de diverse nieuwjaarsrecepties van samenwerkingsorganisaties, zoals de Gemeente en de andere tuindersverenigingen in Noord-Oost.

Vanaf zaterdag 24 februari start ook het verenigingswerk weer. Het nieuwe concept

waarin iedereen aanhaakt en gezelligheid de boventoon voert, blijkt prima aan te slaan bij de leden.

Voor komend jaar zijn er veel plannen en ideeën. Om er een paar te noemen: Het opknappen van het verenigingsgebouw, het versterken van de samenwerking tussen commissies en bestuur, de organisatie van

verschillende activiteiten en het voorbereiden van ons 90 jarig lustrum in 2025. Hier zijn natuurlijk veel mensen voor nodig. Denk je: "Leuk, ik wil ook meedoen!", stuur dan een mailtje naar het secretariaat of meld je bij een van de bestuursleden.

Caroline Provily, namens het bestuur

Wie zijn de Pioniers?

Winnifred: "Voor mij zijn het Paul en Pieternel. Die zijn echt een bron van informatie en staan er zo helemaal in. Paul voor de hele tuin. Pieternel ook, maar dan meer op de achtergrond."

Willemijn (9 jaar): "Pionier is als je iets nieuws in je tuin doet." "Dat doen we eigenlijk allemaal de hele tijd," vult haar moeder aan.

Paul van Kan: "Pioniers zijn wij samen, zo veel verschillen en toch SAMEN. En samen kun je veel bereiken, iets moois maken en (door)geven aan de SAMEN leving. Misschien zijn we wel een mooi voorbeeld daarvan, in het klein.

Voor mij staat 'De Pioniers' ook voor 'vrijheid', vrij zijn in wie je bent, wat je doet, hoe je je tuin vorm geeft.. En gelijk ook

rekening met elkaar houden, elkaar helpen. Zo mooi, al 32 jaar genieten!"

Pieternel Hooghiemstra: "Het heeft voor mij te maken met een eerste keer iets doen of iets ontwikkelen. Bij ons op de tuin zijn dat de mensen die het voedselbosje hebben aangelegd vind ik. Of op dit moment de mensen die de mausoleumtuin omtoveren. Of ik zelf, een hele tijd geleden, toen ik begon met het wilgenvlechten. Ik zie mezelf inmiddels echt niet meer als een Pionier. Pioniers komen en gaan!"

Bibi Epping: "Het zijn stadsmensen met een groen hart. Heel divers, Jonge gezinnen die hun kinderen groen willen meegeven, mensen die ontsnapping zoeken uit de stadsdrukke...".

Tip van de maand

Hang je vetbollen op voor de vogels? Haal de plastic netjes er dan van af en doe ze in een ijzeren houder. Vogels kunnen blijven haken en hun poten breken.

Winterboeket

Waarom heb ik daar vorige winters niet aan gedacht? Het is december en regenachtig. Met mijn snoeischaar in de hand struin ik door de tuin om takken, zaden, bloemen, halmen en bladeren te knippen voor mijn winterboeket.

Sinds ik weet dat veel bloemen uit de winkel een te hoge CO₂ uitstoot hebben, schroom ik om ze te kopen. Soms, heel soms doe ik het. Wat zet ik dan in de vaas? De tuin in en maar eens goed rondkijken. Kijk toch eens wat een boeiend boeket je kan samenstellen in de koude maanden!

Om de bloemen en takken goed in de vaas te kunnen steken heb ik met groen tuindraad een kronkel in de vaas gemaakt. Dan kunnen de pluksels mooi geschikt worden. Omdat er een

paar groene takken in mijn boeket zitten giet ik een laagje water onder in de vaas.

Welke planten zijn geschikt? Alles wat je zelf mooi vindt, maar toch een paar tips:

Duizendblad. De platte bloemschermen zijn opvallend en blijven lang goed.

Kogeldistel. Oogst de kogelronde blauwpaarse bloemen voordat ze volop in bloei staan, dan kun je ze drogen.

Hortensia. Zet de bloeiende steel in een klein laagje water en laat het water rustig verdam-

pen, zodat de bloem langzaam indroogt.

Papaver (klaproos) Pluk ze pas als ze zijn uitgebloeid en de rammelende zaaddoosjes zijn ingedroogd. De stengels zijn wel kwetsbaar.

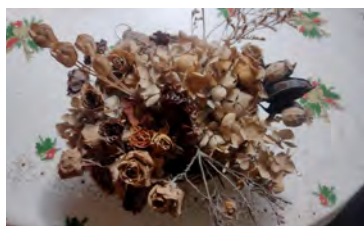
Lampionplant. De oranje lampionnetjes doen het goed in een boeket of je zet enkele takjes bij elkaar in een vaasje. Je kunt de lampionnetjes ook op kerstlichtjes prikken. Dat heeft een heel mooi effect!

Trilgras en andere siergrassen die gewoon in de tuin groeien, zijn geschikt voor droogboeketten.

Judaspenning. Maakt bovendien een heel vrolijk geluid als je er langs loopt.

IJzerhard, bereklauw, kaardenbol, kattenstaart en venkel.

Evelien Pullens

De grote kaardenbol

Ik ben de grote kaardenbol gaan waarderen dit jaar. Eerst dacht ik dat zij te groot was voor mijn tuin, ze neemt namelijk een hoop ruimte in beslag. Maar de paarsblauwe bloemen zijn mooi en ook toen zij al lang uitgebloeid was, vond ik haar nog steeds heel bijzonder van vorm. In mijn droogboeket van deze winter neemt de kaardenbol een prominente plek in. Ze staat nu thuis in de vaas.

Gelukkig heb ik niet alle bloemen geplukt, want ik las dat ze heel geliefd zijn bij vlinders, bij én vogels! De bloemen leveren

zowel nectar als stuifmeel en zijn daardoor zeer aantrekkelijk voor allerlei (solitaire) bijen, waaronder behangersbijen en groefbijen.

Naast insecten is deze inheemse plant ook fijn voor de vogels. Dit komt omdat in de bladkelken water blijft staan waar ze graag uit drinken. De zaden vormen bovendien een belangrijke voedselbron in de winter. Er is een vogelsoort in Nederland die

zich écht heeft gespecialiseerd op de grote kaardenbol, en dat is de putter. Met een kaardenbol in je tuin lok je deze prachtige vogeltjes.

De kaardenbol is niet kieskeurig wat betreft de grondsoort en doet het prima op zowel klei als zandgrond. Ook qua waterhuishouding zijn ze niet lastig en doen ze het goed op zowel vochtige als droge grond. Wel staan ze graag in de volle zon.

Op scherp

Het is perfect weer om gezellig samen binnen een klus op te pakken. Zaterdag 25 november kwamen 15 tuinliefhebbers gewapend met zakken vol scharen en een enkele botte bijl de kantine binnen druppelen. Een mix van Pionier- en Veltleden. Wat was er gaande?

Hovenier Joost Hut kwam ons uitleggen hoe we met ons dierbare tuingereedschap dienen om te gaan. Want vaak wordt aan het einde van het seizoen alles in de schuur gedeponeerd om vervolgens in het voorjaar te constateren dat dat toch anders had gekund. Maar ja, je hebt het even helemaal gehad, zeker na zo'n natte herfst, en dan heb je net niet meer de energie om in de kou nog te gaan staan vijlen en smeren.

Winnifred Staartjes was er bij. Ze had eerder wat filmpjes bekeken op youtube over onderhoud van gereedschap en wilde er graag wat meer over weten. "Het knipt echt lekkerder als je je snoeischaar geslepen hebt." Ze had er drie meegenomen naar de workshop. "Het is sowieso belangrijk om je gereedschap goed schoon te maken na het werk en dan open te laten drogen. Anders krijg je roest." Winnifred vertelde dat je de scharen eerst uit elkaar moet halen. "Dan kun je ze veel beter slijpen en smeren. Je hebt daar een speciaal vijltje voor nodig. Joost

had veel gereedschap bij zich. Slijpsteen, wetsteen, roestgum, hoeksteen." Met elkaar in een warme ruimte met koffie, thee en boterkoek is het goed te doen om te gaan vijlen en smeren. "Het was heel gezellig," vertelt Winnifred. Paul hoorde zelfs iemand fluisteren; 'meditatief'. Voor herhaling vatbaar. "Zouden we niet jaarlijks een paar slijpmomenten kunnen houden?" stelde Coby voor. Scherp gezien! Samen is een stuk gezelliger en je kunt elkaar helpen.

Hieronder het recept voor gezond gereedschap, in volgorde van handelingen:

- 0 Uit elkaar halen zodat je beter bij de afzonderlijke delen kunt.
- 1 Schoonmaken met biocleaner.
- 2 Roest weg halen met roestgum.
- 3 Slijphulp om hoek te meten waarop je slijpt snoeischaar vaak rond 25 graden. Takkenschaar ook 25 graden. Heggenschaar rond 20 graden.
- 4 Slijpen met vijl of slijpschijf altijd in

1 richting werken nl naar de scherpe kant toe. Grover beginnen en dan fijner (zoete vijl).

Felco-schaar: gebruik Felco slijphulp
Spade of schop: ook slijpen, altijd aan 1 kant (half zoete vijl). Vijl regelmatig schoonhouden met koperen borstel.

- 5 Bramen eraf met wetsteen (fijne en grovere kant). Steen van te voren nat maken.
- 6 Ontsmetten met lap met spiritus om besmetting met virus te voorkomen (vooral bij fruitbomen oppassen).
- 7 Smeren met WD40 (vet, zand blijft plakken) of Ballistol (bio) of grafiet (niet vet).
- 8 Houten handvat of steel beschermen met gekookte lijnolie insmeren (kwast of lap).

Coby van Meerum & Paul van Kan

MEER INFO OP WWW.KNIVESANDTOOLS.NL
OF WWW.DICTUM.COM

Sleerbeelden Bibi

Erker-gedeelte

Zittingen

Bij de erker lijkt het mij verstandig gebruik te maken van een rechte bank met twee fauteuils. Als bank een 3-zitter bijvoorbeeld. Hierdoor blijft er wat meer ruimte over binnen de erker en kan er volledig om het zitgedeelte heen gelopen worden. Ook kan je later nog besluiten om de rug richting de kantine te plaatsen zodat je nog meer een gezeten gevoel creëert. De Fauteuils helpen met de modulatie in deling. Het betrekken van buiten d.m.v. de openslaande deuren wordt hierdoor ook makkelijker. Een laag strak design zou goed doen.

Qua kleur lijkt mij een lichtere natuurlijke bank mooi. Combineer dit met twee dezelfde gekleurde fauteuils. Hierbij mag een wat felle, donkerdere kleur gekozen worden, afhankelijk van de kleur in het kantinegedeelte. Een donkergroene fauteuil zou een mooie combi zijn met de kleur van de kantinekleur.

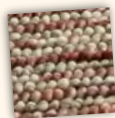

Tafel

Ga voor een ronde lage tafel. Een ronde tafel staat in contrast met de tafels in de kantine en zorgt zo voor een rustiger sfeertje.

Kleed

Een mooi groot kleed trekt het zitgedeelte bijéén. Een kleed met natuurinten en patronen maakt het niet te heftig maar wel gezellig.

Kantine-gedeelte

Grote tafel

Zoals je zelf in je schets hebt getekend, lijkt mij ook het handigst om de lange tafel te plaatsen. Mocht er behoefte zijn aan een tweede 'groepstafel', had ik deze geplaatst rechts van de kantinebar.

Omdat de tafel al vrij massief is door ook zijn donkere kleur, kan je er voor kiezen om de stoeltjes te kleuren. Dit maakt het wat hipper en krijg je minder een bruin café gevoel :).

Kleine tafels - Klapstoeltjes

Om een geheel te creëren, is het fijn om gebruik te maken van rechthoekige tafeltjes met dezelfde houtkleur. De hoeveelheid hiervan heb ik nog niet kunnen inschatten. Deze kunnen geplaatst worden in de hoek voor het erker-gedeelte maar ook langs het raam aan de linkerzijde. Zorg er wel voor dat er nog genoeg ruimte blijft voor het gangpad.

Klapstoeltjes zouden leuk staan bij deze kleinere tafeltjes. Ook is het leuk om rechts achter de grote tafel, een hangstysteem te maken (lees twee pinnen uit de muur) waar de klapstoeltjes ophangen kunnen worden.

Wandversiering

Naast stoelen tegen de muur, lijkt me bij de moestuinomgeving het passen om ook meer groen naar binnen te brengen. Dit kan goed door verschillende houten planken onder elkaar te plaatsen met daarop verschillende plantsoorten. Hier tussen zou je voorwerpen kunnen plaatsen als gekleurde vazen of andere kunstwerkjes. Ook is het leuk om hier moestuinboeken rechtopstaand tussen te plaatsen. Misschien wil je wat variatie op de wand van aan de kantinezijde. In dat geval is het misschien een idee om een (lokaal) kunstwerk rechts te hangen.

Wandkleur

Om rust maar ook een frisse kleur te verkrijgen, lijkt mij een perzik/zacht roze kleur mooi voor aan de muur. Dit staat goed bij een 90/10 witte muur, bij de houten accenten in de ruimte en de vloerkleur.

Kantine voorgevel

Er staat een mooie rand om de kantinegevel. Leuk om deze mee te laten kleuren met de wandkleur. Kleur de banen binnen deze rand dezelfde kleur als de muur. Als je de muren naast de kantinegevel toch wit/beige houdt, kleur dan de kantinegevel helemaal.

Bij de voorgevel is het ook mooi om het groen door te zetten. Dit kan door wat hangpotjes toe te voegen.

Verlichting

Hou de verlichting wat simpel en tijdloos. Ronde bollen zijn hiër aan een voorbeeld. Dit gaat goed samen met hangende planten en de terrazie rust in een ruimte. Mocht je de ruimte wat speelser willen maken, kan je er voor kiezen om de lampen op verschillende hoogtes te hangen. Het is fijn om hanglampen boven de grote tafel te hebben. Voor de rest kan je ze random verspreiden.

Een frisse wind door de kantine

Bibi Epping van tuin 54, praat me bij over de plannen van de kantine-club om het verenigingsgebouw op te leuken. Wist je dat de oma van Bibi (99 jaar) al op de tuin kwam als klein meisje, omdat haar ouders, overgrootouders van Bibi, al Pioniers waren, toen nog op de Ezelsdijk!

Met huid en haar

Bibi zelf heeft ongeveer 10 jaar een tuin bij de Pioniers, die tuin met de kiwi's aan het plein. En wat een gastvrijheid; "Kom allemaal maar plukken, kiwi's genoeg!" Zo is Bibi, gastvrij, ze houdt van gezelligheid en mensen. "Ik eet de kiwi's met huid en haar op," vertelt Bibi, "In of vlak onder de schil zitten heel veel voedingsstoffen." Ik vraag haar hoe het is om aan het plein te zitten. "Leuk en makkelijk omdat je vlak bij de WC en het water zit. Je hebt veel aanloop en gesprekjes. Af en toe hebben mensen ook wel oordeel of kritiek op mijn tuin. In de zomer, als de kiwi vol met bladeren is, kan ik me er achter verstoppen en hebben we wat privacy." Ze deelt de tuin met haar vriend Peter en vriendin Bea. "Soms heb ik de droom dat ik hier ga wonen. Ik zie het al voor me. Als mijn kinderen wat ouder zijn, dan ga ik naar mijn tuinhuisje."

Triny kwam jaren geleden op Bibi af en vroeg

haar voor de kantine. "Dat vond ik leuk om te doen, ik kom namelijk uit de horeca. We zijn een fijn clubje met elkaar, de dames van de kantine: Dineke, Triny, Clair, Karin, Vivian en Janneke die de boodschappen doet. Iedereen doet wat hij kan. En zo moet je het ook samen rooien met elkaar. Het zou fijn zijn als er nog iemand bij kwam om zaterdag de kantine te draaien. We doen dat allemaal op onze eigen manier. Het leuke er van is dat je nieuwe mensen ontmoet en gezelligheid creëert."

Meer planten en een zithoekbank

"Ons verenigingsgebouw is een fantastische ruimte, lekker groot, maar het mag wel opgeleukt worden. Ik hoop dat dat dan meer uitnodigt om er te zijn en ook wat vaker open te gaan." Bibi en de andere dames van de kantine hebben mooie plannen. De huidige stoelen en tafels gaan er uit. "Er komt een zithoekbank in de serre, een kleed

op de grond, houten tafels en klapstoeltjes als extra. De muren worden gestuukt. En veel planten." Ook op het plein komt iets nieuws. Er wordt een lange tafel gemaakt bij de Tafelboom, een tafel van Utrechts hout. "Bij de werkzaterdagen merk ik hoe leuk het is om rond de tafel te zitten en samen soep te eten. Dan ontstaat er echt verbinding."

DE TAFELBOOM: WWW.TAFELBOOM.NL

Oproep

De kantine-club heeft versterking nodig. Wil je regelmatig op zaterdag kantinedienst draaien? Mensen ontvangen, koffie zetten en sfeer creëren? Of wil je meehelpen met klussen? Verven, stuken, timmeren enzovoort? Opgeven/informatie bij bibiepping@gmail.com

Recept: Kiwichutney

Hebben jullie ook kiwi's geplukt in de tuin van Bibi? Ik maakte er chutney van.

Ingrediënten:

1 kg kiwi
2 bananen
3 uien
150 g rozijnen
6 tl gemberwortel
3 tl zout
1 tl cayennepeper
scheut azijn
2 eetlepel suiker
(naar eigen smaak)

Bereiding:

Alle ingrediënten bij elkaar gooien en minimaal een uur op een zacht vuurtje laten sudderen. De chutney moet indikken. Dan in een weckpot of jampot bewaren.

Boom van de maand:

De hazelaar

De hazelaar is veelstammig en dus duidelijk een struik en geen boom, familie van de berk. Hazelaars bepalen het beeld van bossen op (vrij) voedselarme of matig rijke grond (o.a. het berkeneikenbos dat in Nederland het meest voorkomt).

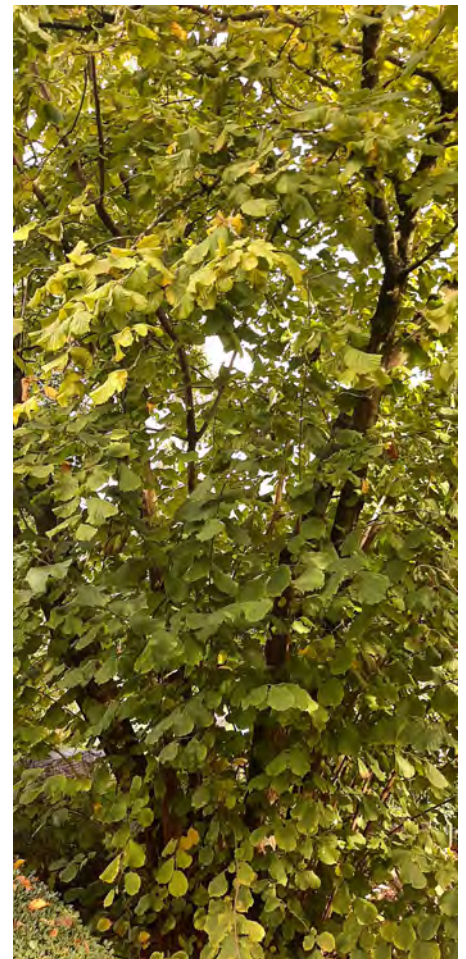
De maximaal 6 meter hoge struik is belangrijk voor de opbouw van de bosbodem; het blad zorgt voor goede humus en draagt daarmee bij aan de ontwikkeling van het bos. Hazelaars kun je tot vlak boven de bodem afzagen tot een stobbe; door de enorme groei­kracht is de struik na een paar jaar weer op hoogte. Het hout brandt zeer goed en levert perfecte houtskool om mee te tekenen.

Hazelaars bloeien uitbundig vanaf januari, de mannelijke gele katjes verschijnen vóór het blad. Dan is er nog weinig nectar en stuifmeel, waarmee de struik heel belangrijk voor bijen is. In de herfst zijn er de zaden: hazelnoten die vooral door eekhoorns en gaaien worden gegeten. Dankzij die verspreiding door dieren

heeft de hazelaar na de laatste ijstijd (10.000 jaar geleden), ondanks de zware zaden, in korte tijd Europa heroverd. Hazelnoten zijn vanouds zeer geliefd als noot vooral in gebak, maar er wordt ook olie uit geperst. Het centrum van de hazelaarteelt ligt in Zuid-Italië, rond het stadje Avellino (vandaar de wetenschappelijke naam 'Corylus avellana').

Op hazelaars leeft een groot aantal soorten insecten. Omdat hazelaars tot in december fraai geel blad laten zitten en al in de winter vol gele katjes zitten, draagt de soort sterk bij aan de beleving.

Paul van Kan

Lievelingsplant:

Winnifred houdt van verbena en dahlia's. Willemijn van varens en tulpen.

Lievelingsmoment:

Voor Winnifred is dat vroeg in de ochtend en eind van de dag. Willemijn houdt er van als de zon heel erg schijnt en het warm is.

Interview met Winnifred en dochter Willemijn (9 jaar), tuin 128

Lekker praktische en gezellig

Vanwege het grijze en druilerige weer zoeken we de warme kantine op. Winnifred heeft haar dochter Willemijn meegenomen die het ook wel leuk vindt om wat te vertellen. "In de winter komen we hier niet zo vaak. Het zou leuk zijn als er in de winter wat meer reuring is op de tuin," zegt Winnifred. Ze houdt van activiteiten en gezelligheid en vindt het fijn dingen te leren. "Ik was bij de workshop 'gereedschap onderhouden'. Het zou geweldig zijn als we zoiets elke winter met elkaar zouden doen! Lekker praktisch en gezellig!" Dochter Willemijn is net zo. Als ik haar vraag wat ze leuk vindt bij de Pioniers dan begint ze over het clubhuis vol met mensen. En de speeltuin waar ze kan spelen met andere kinderen. Winnifred zit in de speeltuincommissie. "Ik ben bezig met het organiseren van een waterpomp, zodat je met zand en modder kan spelen in de speeltuin."

Dat is al zoveelste keer

Winnifred, Willemijn en broer Daan hebben de tuin tegenover de speeltuin nu 12 jaar. "Toen hadden we een appartement, dus we waren hartstikke blij met een stukje natuur. Inmiddels hebben we ook een tuin bij ons huis," vertelt Winnifred. "Maar we zijn nog steeds reuze blij met onze tuin bij de Pioniers. De sfeer is hier anders en je bent even weg van huis. Hier ga ik veel meer experimenteren. Het hoeft allemaal niet zo netjes. En als er iets mislukt is dat geen ramp."

We gaan even kijken bij de tuin tegenover de speeltuin. Oh jee. De begroeide toegangsboog is omgewaaid. "Dat is al de zoveelste keer," lacht Winnifred. We zetten hem zo goed mogelijk weer recht overeind. Het is winter, maar toch zijn er nog wat kleine roze bloemetjes. Veel ronde vormen, een rond grasveld, een rond perk met rozemarijn en een blauwe bes. "Die staat er net in. Ik hoop dat hij het gaat doen!" Een lavendelblauw huis en achter in de tuin een hut voor de kinderen. Er is een bruggetje naar Pieternel. "Pieternel geeft adviezen. Ik zat met een laurierheg die ik niet mooi vond. 'Haal die heg toch weg en maak daar een bak,' zei ze. Nu staat de hele bak vol met dahlia's. Niet alleen van die pompon-bloemen, maar ook van die open bloemen."

Ik kijk naar de andere tuintjes

"Als we naar de tuin fietsen kijk ik altijd naar de andere tuintjes, naar de planten en bloemen en wat de mensen doen. Het is overall anders," vertelt Willemijn. "Het leukste vind ik spelen. Wij hebben midden in de tuin een paal met een bal eraan, waar je tegenaan kunt slaan. En natuurlijk de speeltuin. We spelen blinde kip." Je moet dan met je ogen dicht achter elkaar aan zitten. De hut is ook

leuk, Willemijn kookt er bloemensoep. En de sloot, visjes vangen. "Ik heb ook een keer met een workshop meegedaan. Toen hadden we heel veel gevangen in de sloot; bloedzuigers en een soort schorpioen (kreeft) en een heleboel verschillende vissen," vertelt Willemijn enthousiast. "Ik vraag me soms af waar de andere kinderen zijn?" zegt Winnifred. "Ik zie er zo weinig in de tuinen." Willemijn noemt de kinderen op die ze kent. Ten eerste haar buurmeisje Hannah, de drieling, jongens die wat ouder zijn, een klein jongetje. Er was ook een keer een meisje die met haar oma mee kwam.

Waarom maak je eigenlijk een nieuwsbrief?

Ik heb niks meer te vragen, maar Winnifred en Willemijn hebben wel vragen aan mij. "Waarom maak je eigenlijk een nieuwsbrief?" vraagt Willemijn. Ik moet er even over na denken. "Het lijkt me belangrijk en leuk dat de mensen op de tuin elkaar beter leren kennen, dat brengt eenheid en verbinding bij de Pioniers," antwoord ik. "Met de nieuwsbrief kunnen we bovendien informatie en goede ideeën verspreiden." Winnifred heeft ook een vraag. "Wat vond je het leukst of het grappigs van alles wat je te horen hebt gekregen van mensen?" Moeilijke vraag. Er is zoveel. Maar ik moest wel meteen denken aan het interview met meneer Huijsen, een markant tuinlid, die helaas afgelopen jaar overleden is. Hij vertelde over grapjes die ze vroeger met elkaar uithaalden. "Ze verfden bijvoorbeeld 's nachts de onrijpe tomaten van de burens rood!" We lachen om die rare grappen uit het verleden. "Oh ja, schrijf je wel op dat wij heel blij zijn met de tuin," voegt Winnifred nog toe.

Evelien Pullens

Buurvrouw weet alles

Hallo buurvrouw,

Wat zien we elkaar weinig. Ik hoop dat het snel weer lente wordt. Ik had vorig jaar van die mooie dahlia's, de bollen heb ik gewoon in de grond laten zitten. Zouden ze weer opkomen in de zomer? Of had ik dat anders moeten doen?

Beste buurvrouw

Dit jaar heb ik ze eruit gehaald, omdat ik ze vorig jaar heb laten zitten en toen was een deel verrot. Ik zag bij Gardeners World dat ze tippen om de bollen in potten in de grond vorstvrij te laten overwinteren en ze dan in het voorjaar als ze uitlopen weer over te zetten in de volle grond, dus dat probeer ik dit jaar. Ik heb ze eerder ook wel laten zitten, en toen hebben ze de winter goed overleefd ondanks toch wel behoorlijk vorst. Ik heb het idee dat ze vooral niet goed tegen al die nattigheid kunnen.

Oh jee, het was wel een heel natte winter dit jaar.

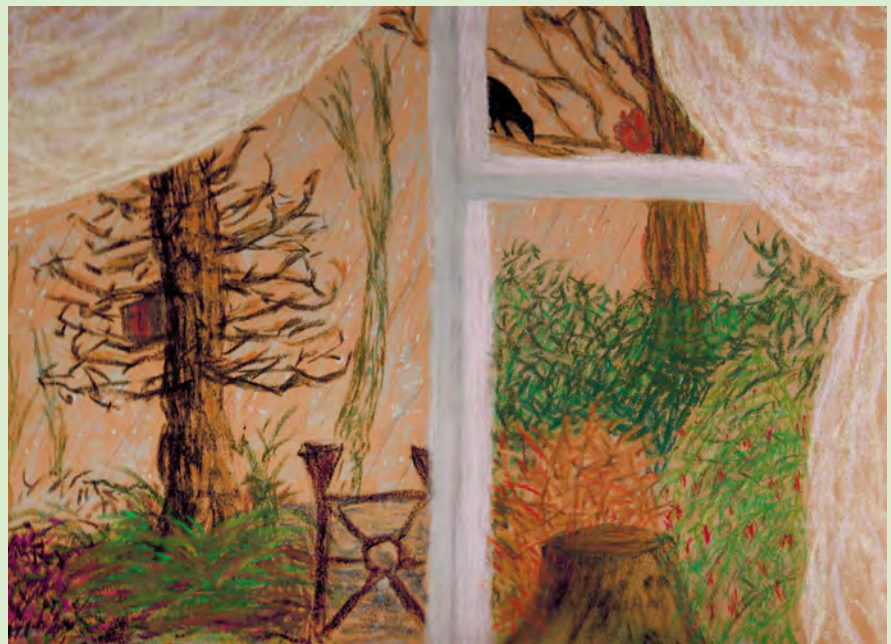

Regen

Regen kan zo mooi zijn. We hebben haar wel verwenst, afgelopen najaar, maar als je in je huisje zit en er een buitje is met wat zon, het gras bijna blank staat en je denkt "wat moet ik...?" Juist: dan moet je wachten. Met een kopje thee bijvoorbeeld en genieten van de schittering.

Zó'n natte herfst kende ik nog niet, maar hoewel alles – bijna alles – onder water lijkt te staan, zwemmen de eendjes hier niet meer rond. Hoewel dat ook mooi kon zijn, vooral met een vuurtje op het terras, is er dus toch wel wat verbeterd. Maar toch leuk dat er nu wel een familie waterhoentjes door de tuin scharrelt.

Eens kijken wat er nog te doen is ín het huisje... Maar voor het zover is gaat de zon alweer schijnen. Gelukkig, dat bespaart een hoop werk. En plots zie ik vanuit het raam, in de bladerloze lep hier schuin tegenover, een eekhoorn die een kraai uitdaagt. Van achter

de stam rent de eekhoorn – die veel kleiner is – een paar pasjes richting de kraai aan het andere eind van de tak. Die hoeft maar één poot te verzetten en een beetje richting de eekhoorn over te buigen of de laatste rent snel terug. En weer opnieuw, en opnieuw, tot

de eekhoorn het voor gezien houdt en achter de stam verdwijnt. Even later vliegt de kraai weg. Ja, als je stilzit en niets doet, zie je toch het meest.

Judith Schuil